

Lathund - viktig lagstiftning för UD-familjen

Socialförsäkringsbalken (SFS 2010:110)

- Socialförsäkringen administreras av Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten
- Socialförsäkringen är indelad i två försäkringsgrenar som baseras på bosättning resp. arbete i Sverige:
 1. förmåner som grundas på bosättning i Sverige (*bosättningsbaserade förmåner*),
Exempel: föräldrapenning på lägstanivå och grundnivå, barnbidrag, underhållsstöd, garantipension mm
 2. förmåner som grundas på arbete i Sverige (*arbetsbaserade förmåner*),
Exempel: havandeskapspenning, föräldrapenning och sjukpenning på inkomstrelaterad nivå mm
- **OBS vid stationering i EU/EES-land/Schweiz är Socialförsäkringsbalkens särregel inte tillämplig.** Istället gäller EU-förordning 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen vid Försäkringskassans bedömning av försäkringstillhörighet för både den utsände och medföljande familjemedlemmar.
- **Vid stationering utanför EU/EES/Schweiz gäller särregel i Socialförsäkringsbalken:** Utsända och deras familjemedlemmar anses vara bosatta i Sverige under hela utsändningstiden. OBS detta gäller inte sambo som inte tidigare varit gift, har eller har haft barn med den utsände. Inte heller barn som fyllt 18 år.
- Barn som fyllt 18 år och studerar på utlandsort vid studiestödsberättigad utbildning kvarstår som försäkrad
- Alla som anses bosatta i Sverige enligt socialförsäkringsbalken har rätt till statligt tandvårdsstöd från och med det år man fyller 20 år.

Folkbokföringslagen (SFS 1991:481)

- Skatteverket administrerar
- folkbokföringen avgör var du ska betala skatt och rösta
- den som är folkbokförd har rätt till hälso- och sjukvård på samma villkor som den som bor i landet
- statsanställd och medföljande familj ska fortsatt vara folkbokförda i Sverige under hela utlandsvistelsen (14§)
- fri tandvård för barn i Sverige upp till det år de fyller 19, baseras på folkbokföringsbegreppet
- *Ny lydelse 2014-01-01:* Huvudregel: barn som föds utom landet ska inte folkbokföras. Barn som föds utom landet vars mor är folkbokförd med stöd av 14§, eller vars far är folkbokförd med stöd av 14§ och vårdnadshavare ska folkbokföras.

Lagen om arbetslöshetsförsäkring (SFS 1997:238)

- Hela utlandsvistelsen betraktas som överhoppningsbar tid för den som är medföljare till utsänd.
OBS viktigt att avgiften till A-kassan oavbrutet betalas in under hela utlandsvistelsen.
Lagens nya formulering trädde i kraft 1 januari 2007.

Inkomstskattelagen (SFS 1999:1229)

- Enligt inkomstskattelagen är den som är bosatt i Sverige obegränsat skattskyldig för alla inkomster intjänade i Sverige eller i annat land. Detta är huvudregeln för bosatta i Sverige.
- Särregler finns för statligt anställda under utlandsstationering (11 kap), som innebär skattefrihet för: sjukvård och läkemedel (18§), bostad, förskola/skolbarnomsorg, skolgång, resor, medföljandetillägg och merkostnadstillägg (21§), flyttning (27§)

EU-förordning 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (i kraft från 1 maj 2010)

- Försäkringskassan gör sin bedömning av socialförsäkringstillhörighet för den utsände och medföljande familjemedlemmar utifrån denna förordning vid stationering inom EU/EES/Schweiz.
- Den utsände fortsätter att tillhöra svensk socialförsäkring enligt art 11.3B "en offentligt anställd omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat till vilken den förvaltning som sysselsätter denne hör".
- För medföljande familjemedlemmar måste Försäkringskassan i varje enskilt fall göra en utredning och prövning.
- Medföljare som arbetar på stationeringsort i EU/EES-land ska tillhöra arbetslandets socialförsäkring liksom arbetslöshetsförsäkring. Detta kan även påverka medföljande barns socialförsäkringstillhörighet.

Hälso- och sjukvårdslagen (SFS 1982:763)

- är en ramlag (inte en rättighetslag) som innehåller grundläggande regler för all hälso- och sjukvård. Den anger vad landstinget, kommunen eller andra vårdgivare är skyldiga att erbjuda dig som patient.
- Vårdgarantin är inskriven i hälso- och sjukvårdslagen.

Sambolagen (SFS 2003:376)

- Sambor har inte försörjningsplikt mot varandra
- Lagen ger efter avdrag för skulder rätt till hälften av den permanentbostad och det bohag paret skaffat tillsammans. Allt annat är enskild egendom.
- Sambor har ingen arvsrätt. Samma gäller även om de har gemensamma barn. Testamente krävs för att sambor ska ärva varandra. Barnen har ändå alltid rätt till sin laglott.

Äktenskapsbalken (SFS 1987:230)

- Fr o m 1 maj 2009 är äktenskapsbalken könsneutral. Det innebär att två personer av samma kön kan gifta sig. Partnerskapslagen upphörde att gälla från samma datum
- Försörjningsplikt gäller mellan makar i äktenskapet
- Gifta delar efter avdrag för skulder lika på alla familjens ägodelar om inte t ex äktenskapsförord finns.
- Gifta ärver varandra. Make ärver före gemensamma barn. Särkullbarn ärver före make.

Utdrag ur Socialförsäkringsbalken (SFS 2010:110)

5 kap. Bosättningsbaserade förmåner

Särskilda personkategorier

Statsanställda

4 § Den som av en statlig arbetsgivare sänds till ett annat land för arbete för arbetsgivarens räkning ska anses vara bosatt i Sverige under hela utsändningstiden om han eller hon tidigare någon gång varit bosatt här i landet.

Utlandsstuderande m.fl.

7 § En i Sverige bosatt person som lämnar landet för att studera i ett annat land ska fortfarande anses vara bosatt här så länge han eller hon genomgår en studiestödsberättigande utbildning eller har utbildningsbidrag för doktorander. Den som kommer till Sverige för att studera ska inte anses vara bosatt här. Detta gäller dock inte den som har utbildningsbidrag för doktorander.

Familjemedlemmar

8 § Det som föreskrivs om personer som avses i 4-7 §§ gäller även medföljande make samt barn som inte fyllt 18 år. Med make likställs den som utan att vara gift med den utsände lever tillsammans med denne, om de tidigare har varit gifta eller gemensamt har eller har haft barn.

6 kap. Arbetsbaserade förmåner

Särskilda personkategorier

Utsändning m.m.

4 § Arbete utomlands för en arbetsgivare med verksamhet i Sverige ska anses som arbete här i landet, om arbetstagaren är utsänd av arbetsgivaren och arbetet kan antas vara längst ett år.

När en utländsk arbetsgivare under motsvarande förhållande sänder någon till Sverige för arbete ska arbete i Sverige inte anses föreligga.

I fall som anges i [5 kap. 4 §](#) gäller [första](#) och [andra styckena](#) även om utsändningstiden kan antas vara längre än ett år.

OBS vid stationering i EU/EES-land/Schweiz är Socialförsäkringsbalkens särregel inte tillämplig vid Försäkringskassans bedömning av försäkringstillhörighet.

Utdrag ur Folkbokföringslagen (SFS 1991:481)

14 § Den som är utsänd för anställning på utländsk ort i svenska statens tjänst folkbokförs under denna tjänstgöring tillsammans med sin medföljande familj på den fastighet och i den församling där den utsände senast var eller borde ha varit folkbokförd eller, om ändrade förhållanden föranleder det, endast i församlingen.

Den utsände får efter ansökan medges att tillsammans med sin medföljande familj folkbokföras på en fastighet i en församling där han eller någon annan i familjen äger eller innehar fast egendom eller innehar en bostad med bostadsrätt. Vad som sägs i 11 § skall tillämpas på medföljande barn som för skolgång vistas i utlandet på annan ort än den där den utsände är stationerad.

11 § En elev under 18 år som har sitt egentliga hemvist tillsammans med föräldrar eller andra anhöriga anses bosatt där även om han till följd av skolgången regelmässigt tillbringar sin dygnsvila på en annan fastighet. Första stycket tillämpas även efter det att eleven fyllt 18 år så länge han genomgår grund- eller gymnasieskola eller motsvarande utbildning.

Folkbokföringslagen 2 § **ny lydelse per 2014-01-01:**

När folkbokföring skall ske

2 § /Upphör att gälla U:2014-01-01/ Ett barn som föds levande här i landet skall folkbokföras om modern är folkbokförd eller om fadern är folkbokförd och vårdnadshavare. Även ett barn som föds utom landet av en kvinna som är folkbokförd skall folkbokföras. Lag (1997:989).

2 § /Träder i kraft I:2014-01-01/ Ett barn som föds levande här i landet ska folkbokföras om modern är folkbokförd eller om fadern är folkbokförd och vårdnadshavare.

Även ett barn som föds levande utom landet ska folkbokföras, om

1. modern är folkbokförd med stöd av [14 §](#),
2. fadern är folkbokförd med stöd av [14 §](#) och vårdnadshavare, eller
3. det finns synnerliga skäl för att barnet ska folkbokföras. Lag (2013:380).

Utdrag ur Lagen om arbetslöshetsförsäkring (SFS 1997:238)

Ramtid och överhoppningsbar tid

15 a § Med ramtid avses de tolv månader som närmast föregått den månad när den sökande anmält sig som arbetslös hos den offentliga arbetsförmedlingen. Om anmälningsmånaden innehåller förvärsarbete, tid med föräldrapenning eller totalförsvarsplikt i sådan omfattning att den kan tillgodoräknas i ett arbetsvillkor, ska den dock ingå i ramtiden.

Av 16–17 a §§ följer att viss tid är överhoppningsbar vid fastställande av ramtiden.

En månad som innehåller förvärsarbete, tid med föräldrapenning eller totalförsvarsplikt i sådan omfattning att den kan tillgodoräknas i ett arbetsvillkor är dock inte överhoppningsbar. Lag (2010:2030).

16 c § När ramtid ska bestämmas räknas inte heller den tid då den sökande

1. vistats utomlands till följd av att han eller hon följt med sin make, maka eller sambo vid dennes arbete i utlandet under förutsättning att makens, makans eller sambons arbetsgivare har sitt säte i Sverige och att lönen betalas ut från Sverige,